

राजविराज दैनिक

वर्ष ३३ अंक २६७ २०८१ साल जेठ १७ गते बिहीबार (30 May 2024 Thursday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajbirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : मदिरा र सुर्तीजन्य वस्तुमा कर... ३ पृष्ठमा : यी वस्तुमा घटाइयो ... ३ पृष्ठमा : दिल्लीमा अहिलेसम्मकै उच्च...

लागू औषध सेवनले मानिसको शारीरिक
र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन
सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको
प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र
राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पूर्ने हुँदा
यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौँ।

बजेटमा सप्तरीको सरकारी अस्पताल र स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान मात्र

संचालन भएको समयदेखी नै ५० शैयामै सीमित छ। तत्कालिन स्वास्थ्य मन्त्री राजेन्द्र महतोले अस्पतालको नयाँ भवन उद्घाटन गरेपछि ३ सय शैयामा संचालन हुने भनिए पनि अस्पतालको स्तरोन्तरी हुन सकेको थिएन।

तत्कालिन सगरमाथा अंचल अस्पतालको नामबाट संचालन भएको यस अस्पताल नेपालमा गणतन्त्र स्थापना भएपछि नाम परिवर्तन गरि गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पतालमा रूपान्तरण भएको थिएन।

यसअघि सो अस्पताल

तीन दिनसम्म तातो हावा चल्ने

काठमाडौं, १६ जेठ (रासस)।

आगामी तीन दिनसम्म तातो हुनेको पश्चिमी तराईका भू-भागहरूमा अत्यधिक गर्मीको सम्भावना छ। गर्मीको असरबाट बच्न आवश्यक सतर्कता अपनाउन अनुरोध गरिएको छ।

मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले सुदूरपश्चिम र लुम्बिनी प्रदेशका तराई भूभागमा बुधवारदेखि तीन दिनसम्म तातो हावा तथा तातो लहरको सम्भावना रहेको जनाएको छ। सुदूरपश्चिम र लुम्बिनी प्रदेशका तराई भू-भागका केही स्थानमा विगत केही दिनदेखि अधिकतम् तापक्रम ४० डिग्री सेल्सियस वा सोबन्दा बढी मापन गरिएको छ।

तातो हावा तथा तातो लहरबाट थकाइ लाग्ने, कमजोरी हुने, बढी तिर्खा लाग्ने, टाउको दुख्ने, खुट्टा बाउँडिने, चक्कर आउने, बेहोस हुने, मांसपेशी दुख्ने, बान्ता आदि असर हुनसक्ने देखिएकाले सोबाट बच्न महाशाखाले अनुरोध गरेको छ।

तातो हावा तथा तातो लहरबाट बच्न गर्मीको समयमा घरभित्र अर्थात् चिसो स्थानमा रहने, बाहिरी वातावरणमा बढी नजाने, हल्का लुगा लगाउने, सुरी कपडा लगाउने, बाहिर निस्कँदा टाउको छोप्ने, टोपी लगाउने, नियमित पानी तथा भोल पदार्थ (जुस, सर्वत) आदि प्रशस्त मात्रामा पिउन महाशाखाले आग्रह गरेको छ।

थिए। हाल ५० शैयाको अनुसार २०७५ साल पुष १६ गते मन्त्री परिषदको बैठकले मधेश प्रदेशको राजविराजमा रामराजा प्रसाद सिंह स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान निर्माण गर्ने निर्णय गरेको थिए। यसका लागि २०७५ जेठ २१ गतेको मन्त्री परिषद बैठकले प्रतिष्ठान निर्माण गर्न राजविराज नगरपालिका १० विरालस्थित ६२ विघा जग्गा प्रतिष्ठानको नाममा ३० वर्षका लागि लिजमा दिने निर्णय गरेको थिए। जग्गाको टुङ्गे लागेपछि यही जग्गामा २०७८ असार २२ गते तत्कालिन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले

यसअघि जिल्लाकै बहुप्रतिष्ठित रामराजा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको काम अधि बढाउन माग गदै विगत स्थानीयहरूले रिते अनशन समेत गरेका थिए। सोही अनशनप्रति समर्थन गदै सप्तरी युथ नेपालले तीन चरणको आन्दोलनको घोषणा पनि गरेको थिए।

तर, सप्तरी क्षेत्र नं. २ बाट निर्वाचित प्रतिनिधिसभा सदस्य डा.

सीके राउतले रामराजा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको गठन आदेशको स्थाद नै समाप्त भएको

प्रतिष्ठानको भवन निर्माण कार्यको भर्चुयल माध्यमबाट शिलान्यास गरेका थिए।

प्रतिष्ठानको पुर्वाधार तयारी विकास समिती कार्यालयको लागि आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा १६ करोड १० लाख रुपैया बजेट विज्ञान प्रतिष्ठानको गठनादेशको स्थाद २५ महिना मात्रै थियो। जस मध्ये ३ करोड १६ लाख ४७ हजार खर्च भएको थियो भने १२ करोड ९३ लाख ५२ हजार रुपैया खर्च हुन नसकेर फिर्ता भएको थियो। कुल ११ अर्ब ९८ करोड रुपैयाको लागतमा निर्माण हुने प्रतिष्ठानको काम ५ वर्षभित्र सम्पन्न हुने भनिएको थियो।

सांसद डा. राउतले प्रतिष्ठान सम्बन्धी सबै प्रक्रिया अहिले 'जिरो' बाट शुरू गर्नु परेको जनाउदै नयाँ गठनादेश ले खाएर कानून मन्त्रालयबाट पास गरि त्यसलाई अर्थ मन्त्रालयबाट पास गर्ने, मन्त्री परिषदमा लग्नु परेको उल्लेख गरेका छन्। उनले आफ्नो पहलमा नयाँ गठनादेश 'रामराजा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान २०८०' ले खाएको दावी समेत गरेका छन्।

उनले रामराजा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा आ.व. २०७६/७७ मा ४० करोड बजेट आँकी तीन पृष्ठमा

गर्मी बढेपछि पालिकाले गच्छो विद्यालय बन्द, त केहीले पठनपाठनको समय गच्छो परिवर्तन

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १६ जेठ।

विगत केही दिनदेखी बढेको अत्याधिक गर्मीका कारण जिनजीवन कष्टकर बन्दै गएको बेला सप्तरीका केही स्थानीय तहले विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय गरेको छ भने

केहीले पढाई हुने समय तालिका परिवर्तन गरेका छन्।

जिल्लाको अग्निसाइर कृष्णासवरण गाउँपालिकाले जेठ १७ र १८ गते सबै विद्यालयहरूमा विद्या दिने छ। प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत धिरेन्द्र यादवद्वारा

बुधवार जारि विज्ञप्तिमा गर्मी बढेकाले दुई दिनका

विद्यालयहरू बन्द रहने जनाइएको छ।

यस्तै जिल्लाकै विष्णुपुर गाउँपालिकाले सबै विद्यालयहरूमा विद्यालयहरूलाई पठनपाठनका लागि समय तालिका परिवर्तन गरि सचालन गर्न सूचना जारि गरेको छ।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई सुदूर बनाउँ

- संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था सुदृढीकरणमा योगदान गरौ,
- लोकतन्त्रको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरौ,
- राज्यलाई जनताप्रति उत्तरदायी बनाउँ,
- कानूनी शासन सुनिश्चित गरौ,
- व्यक्तिगत स्वतन्त्रता र मानवाधिकारको सम्मान गरौ,
- लोकतान्त्रिक अधिकारको उपभोग गर्ने पाउने अवस्था सुनिश्चित गरौ,
- संविधान र कानूनको पालना गरी नागरिकको कर्तव्य निर्वाहु गरौ,
- गणतन्त्रलाई जीविनशैली र संस्कारको रूपमा अवलम्बन गरौ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

घर बिक्रिमा छ
१३ धुर
(राजविराजको पोखरेल
टोलमा)

घरधनी सम्पर्क नं.
९७०५००००५१

१३ लाख भन्दा बढी नेपाली नक्कली नोटसहित चार पकाउ

दैनिक समाचारदाता बारा, १६ जेठ।

बाराबाट प्रहरीले १३ लाख १६ हजार नेपाली नक्कली नोटसहित चार

पेट्रोल र डिजेलमा प्रतिलिटर एकका दरले हरित कर लाग्ने

काठमाडौं, १६ जेठ (रासस)।

सरकारले पेट्रोलियम पदार्थ, कोइलालगायतका सामग्रीमा हरित कर लगाएको छ।

अर्थमन्त्री वर्षमान पुनर्द्वारा मंगलवार सङ्घीय संसदको संयुक्त बैठकमा प्रस्तुत आर्थिक विधेयक-२०८१ मा पेट्रोल, डिजेलमा प्रतिलिटर

र आरोपीहरूलाई पकाउ गरेको हो।

नक्कली नोटसहित पकाउ पर्नेहरूमा बारा कोल्ही नगरपालिका ६ का राजन चौधरी र आकाश चौधरी तथा रैतहट राजपुर नगरपालिका १ निवासी मोहन कुमार साह छन्।

यी तीनै जना नेपालीहरूको साथबाट प्रहरीले ७ लाख ७ हजार नक्कली नेपाली रुपैयैं वरामद गरेको बारा प्रहरी प्रवक्ता दविराम न्यौपानेले बताए।

यस्तै तीनै जना नेपालीसँगै साइक्लमा नेपाली नक्कली नोट लिएर आएका भारत विहार मोतिहारी थाना कबैया पञ्चायतका महम्मद आलमलाई पनि प्रहरीले पकाउ गरेको छ।

उनीहरूको साथबाट नगदसँगै प्रहरीले २ वटा मोटरसाइकल र एउटा साइक्लसमेत वरामद गरेको छ। चारै जनालाई जिल्ला प्रहरीको कार्यालय वाराको हिरासतमा राखेर थप अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि बढाइएको प्रहरीले जनाएको छ।

जनालाई पकाउ गरेको छ।

प्रहरीले विशेष सूचनाको आधारमा जिल्लाको सिम्मीनगद नगरपालिकाको बडा ९ मा छापामारी गरी उक्त रकम

यस्तै फर्नेस आयल, बेस उल्लेख छ।

जैविक इन्धनको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्यका साथ उक्त कर लगाउने प्रस्ताव गरिएको जनाइएको छ। यो करसँगै पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा चाप पर्नेछ।

यस्तै फर्नेस आयल, बेस

आयलमा शून्य दशमलव पाँच प्रतिशत र लुब्रिकेन्ट आयलमा एक प्रतिशत बराबर हरित कर लाग्ने छ। पेट्रोलियम तेल र विटुमिनयुक्त खनिजबाट प्राप्त तेल, ७० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी पेट्रोलियम तेलमा पनि एक प्रतिशत कर लाग्ने विधेयकमा उल्लेख छ।

गर्मीले स्वास्थ्यमा समस्या हुनबाट जोगिन के गर्ने ?

पानी :

नियमित आवश्यकता अनुसार १-२ घण्टाको फरकमा प्रशस्त पानी पिउने र शरिरमा पानी प्रयाप्त भए नभएको आफ्नो पिसाव सफा छ ईन हेने

मदिरा :

मदिराले पिसावको मात्रा बढाएर शरिरमा पानीको मात्रालाई कमी गर्ने, मदिरा सेवन नगर्न राम्रो।

फलफुल/जुस :

फलफुलमा पाइने खनिजहरूले शरिरलाई पसिनाको माध्यमबाट हुने खनिजको कमिलाई पूर्ति गर्ने र रक्तचाप र मुटुको कियाकलाप लाई सन्तुलनमा राख्छ।

चिया/कफी :

चिया/कफीमा पाइने खनिजहरूले पिसावको मात्रा बढाएर शरिरमा पानीको मात्रालाई कमी गर्ने, अत्यधिक गर्मीमा चिया/कफीको मात्रा बिचार गर्ने।

अनावश्यक गर्मी :

सकेसम्म सिधै धामबाट बच्नु पर्ने, बाहिर निस्कने बेलामा छाता, टोपी, चश्मा, पातलो तथा खुकुलो कपडा र सन स्क्रिनको प्रयोग गर्ने।

प्रयाप्त निन्दा :

प्रयाप्त निन्दा, तनाव कम गर्ने, रक्तचाप नियमित परीक्षण गर्ने।

त्यायाम :

गर्मीमा व्यायाम गर्दा होश पूर्णाउने। सकेसम्म कम गर्मी भएको बेला (विहान) हिँड्ने, व्यायाम आगाडी पछडी र गर्ने बेलामा पानी पिउने।

अनुरोधकर्ता

सुरुज्ञ नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

गर्मीमा तातो हावा वा लुबाट जोगिने उपायहरू

पानी :

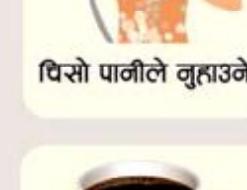
फलफुलमा पाइने खनिजहरूले शरिरलाई पसिनाको माध्यमबाट हुने खनिजको कमिलाई पूर्ति गर्ने, अत्यधिक गर्मीमा चिया/कफीको मात्रा बिचार गर्ने।

दिँउसो घरबाट बाहिर निस्कने

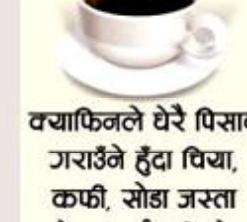
फलफुलको रस र पानी पिउने र धेरै पसिना आएमा कहिलेकाही जीवनजल पिउने।

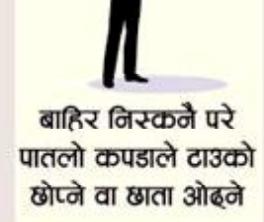
विसो पानीले जुहाउने

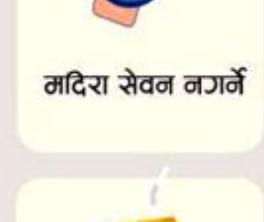
खेतबारीमा कामकाज सकभर बिहान वा बेलुका गर्ने।

दिँउसो धेरै पिसाव जराउने हुँदा विचा, कफी, सोडा जस्ता पेचपदार्थ नपिउने।

बाहिर निस्कने परे पातलो कपडालाई ठाउको छाप्ने वा छाता ओढ्ने।

विनीको मात्रा बढी भएको लोल पदार्थ बढी नपिउने।

अनुरोधकर्ता

राजगढ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

५० वर्ष पुगेका, मोटोपना, मुटुरोगी, उच्च रक्तचाप भएकाले विशेष सबधानि अपनाउने।

अनुरोधकर्ता

अग्निसाइर कृष्णासवरण गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी